

SJÓMANNASAMBAND ÍSLANDS

Guðrúnartúni 1, 105 Reykjavík - Sími 5610769 - netfang hj@ssi.is

Reykjavík 5. desember 2019.

Umsögn um drög að frumvarpi til laga um aukinn lífeyrisrétt - 3,5% mótfamlag atvinnurekenda.

Í samráðsgátt stjórnvalda eru nú til umsagnar drög að frumvarpi til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna breytinga á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997, með síðari breytingum.

Í 1. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að lágmarks iðgjald í lífeyrissjóð hækki úr 12% af launum í 15,5% af launum og er þetta væntanlega lögfest í ljósi þess að flest launafólk á almenna vinnumarkaðnum hefur samið um þessa skipan mála. Er þetta gert til að jafna lífeyrisrétt á almenna vinnumarkaðnum við lífeyrisréttindi opinberra starfsmanna. Þessi breyting á lögnum væri góð ef hún atti við um alla á almenna vinnumarkaðnum. Í 7. gr. frumvarpsins er bráðabirgðaákvæði V í gildandi lögum breytt, þannig að til að öðlast þennan rétt þarf að vera ákvæði í kjarasamningi milli launamanna og atvinnurekenda um að greitt skuli 15,5% af launum í lífeyrissjóð.

Fyrst þessu er þannig fyrir komið er vandséð til hvers er verið að setja þetta í lögini. 7. gr. frumvarpsins er greinilega sett til að koma í veg fyrir að sjómenn öðlist rétt til að fá 15,5% iðgjald í lífeyrissjóð, en krafa útgerðarinnar er að aflahlutir sjómanna verði lækkaðir á móti hækjun iðgaldsins. Rökin eru að þeir launamenn sem öðlast hafa þennan rétt hafi gefið eftir samsvarandi launahækkun og því hafi launafólk sjálft greitt fyrir þennan rétt með lægri launahækkun en að óbreyttu hefði orðið. Þetta er að hluta til rétt. Þó má benda á að kauptrygging og aðrir launaliðir hjá sjómönnum tóku á endanum sömu launabreytingum og launataxtar í landi. Því hafa sjómenn að hluta til greitt fyrir þennan rétt án þess að fá nokkuð í staðinn. Kauptrygging og aðrir launaliðir gætu vegið um 25% - 30% af aflahlutnum að meðaltali og má því segja að sjómenn séu þegar búin að greiða það hlutfall af laununum upp í 3,5% viðbótarframlagið.

Eins og aðrir atvinnurekendur fengu útgerðirnar lækkun á tryggingagjaldinu m.a. til að standa undir kostnaðaraukanum við að hækka mótfamlagið í lífeyrissjóðina um 3,5%.

Tryggingagjaldið var lækkað um 0,5%-stig um mitt ár 2016 og síðan um 0,25%-stig í upphafi árs 2019. Fyrirhugað er að lækka tryggingagjaldið um 0,25%-stig í upphafi árs 2020. Á móti lækkun tryggingagjaldsins hafa útgerðirnar ekkert lagt til í hækjun á mótfamlagi í lífeyrissjóð vegna sjómanna.

Að síðustu má benda á að við útreikning á veiðigjöldum eru laun og launatengd gjöld ásamt öðrum kostnaðarliðum útgerðarinnar dregin frá aflaverðmæti áður en veiðigjöld eru reiknuð. Þannig mun 3,5% mótfamlag útgerðarinnar í lífeyrissjóð sjómanna lækka stofninn til greiðslu veiðigjalds, þ.e.a.s. ef aflahlutir eru ekki lækkaðir á móti.

Að framansögðu eru því öll rök til þess að útgerðin greiði þetta 3,5% mótfamlag af launum sjómanna í lífeyrissjóð þó svo að ekki hafi verið samið um málið milli aðila. Fari frumvarpið

í gegn óbreytt lítur Sjómannasamband Íslands svo á að verið sé að mismuna launamönnum eftir starfsgreinum.

f.h. Sjómannasambands Íslands,

Hólmgeir Jónsson
Hólmgeir Jónsson